

## TUTKIMUSOSIO

### **Enemmistön mielestä Suomessa ymmärretään tahallaan väärin toisten sanomisia ja kiivaillaan – media kärjistää asioita klikkiotsikoilla**

Suomalaiset pitävät nykyistä poliittisyhteiskunnallista viestintäilmapiiriä surkeana, kärjistetään liiaksi ja ymmärretään tahallisesti väärin toisten sanomisia. Tyytymättömyys kohdentuu kaikkiin, poliitikkoihin, mediaan ja kansalaisiin itseensä, käy ilmi KAKS – Kunnallisanalan kehittämissäätiön tutkimuksesta.

Valtaosa (88 %) kansalaisista on vakuuttunut siitä, että poliitikot ymmärtävät tarkoituksella väärin toisten sanomisia ja puhuvat toistensa ohi. Tulos on selkeä, eikä väestöryhmittäisillä eroilla ole käytännössä juuri merkitystä. Kansalaisten näkemys siitä, että poliitikot tahallaan vääristelevät toistensa viestejä, on voimistunut entisestään viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Kansalaisten tyytymättömyys kohdentuu voimakkaasti median ns. klikkiotsikoihin. Lähes yhdeksän kymmenestä (87 %) arvioi, että klikkiotsikoillaan media kärjistää ja liioittelee tarpeettomasti käsittelemiään asioita. Tämän väittämän on valmis allekirjoittamaan selvä enemmistö kaikissa väestöryhmissä.

Valtaosa (76 %) yhtyy myös väittämään, että tavalliset kansalaiset ymmärtävät nykyään tarkoituksella väärin toistensa sanomisia. Vain kuudesosa (16 %) tohtii olla eri mieltä. Enemmistö kaikissa väestöryhmissä on taipuvainen hyväksymään teesin siitä, että ihmiset tarkoituksella ymmärtävät toistensa viestit väärin. Keskimäärää vakuuttuneempia asiasta ovat kokoomuksen, perussuomalaisten ja keskustan tukijat. Käsitykset tahallisesta väärinymmärtämisestä ovat yleistyneet vuoden 2018 syksystä.

Suomalaisista yli puolet (52 %) on valmis ainakin jossain määrin hyväksymään väittämän, jonka mukaan perinteinen media (lehdistö, tv, radio) vääristää tarkoituksella puolueiden ja poliitikkojen viestejä. Ajatuksen torjuu kuitenkin enemmän kuin joka kolmas (35 %). Näkemykset ovat säilyneet muuttumattomina.

Puoluekanta heijastuu näkemyksissä median ja poliitikkojen suhteesta. Kokoomuksen, perussuomalaisten ja keskustan kannattajat ovat muita vakuuttuneempia siitä, että perinteinen media ”värittää” tarkoituksella puolueiden ja poliitikkojen viestejä. SDP:n, vasemmistoliiton ja vihreiden tukijoista enemmistö tyrmää ajatuksen.

Reilu kolmannes suomalaisista uskoo, että perinteinen media (lehdistö, tv, radio) käsittelee liian helläkätisesti ja kiltisti poliittisten päättäjien aiempia sanomisia ja tekemisiä (35 %). Joka toinen kiistää tällaisen väitteen (49 %). SDP:n, vasemmistoliiton ja vihreiden tukijat toivovat median kohtelevan poliittisia päättäjiä nykyistä kovakätisemmin. Kiihkomieliset reaktiot ja mielipiteiden jyrkkyys jarruttavat halua osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun

Kansalaisten tyytymättömyys nykyiseen suomalaiseen keskustelukulttuuriin on ilmeistä. Kolme neljästä kokee, että suomalainen yhteiskunnallinen keskustelukulttuuri on nykyisin kohtuuttoman kärjistynyttä (78 %). Perussuomalaisten ja keskustan tukijat ovat tästä asiasta vakuuttuneempia kuin muiden puolueiden kannattajat.

Kolme neljästä suomalaisesta on vakuuttunut myös siitä, että nykyisessä yhteiskunnallisessa keskustelussa paheksutaan ja tuomitaan liian herkästi (76 %). Vain kuudennes tohtii olla eri mieltä (16 %). Kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajat ovat muita vakuuttuneempia keskusteluilmapiiriin myrkyllisyydestä.

Enemmistö suomalaisista sanoo arastelevansa osallistua keskusteluun ajankohtaisista poliittisista asioista, koska nykyisin ihmisten reaktiot ovat liian kiivaita (57 %). Kolmannes kiistää arkailevansa poliittisista kysymyksistä keskustelemista (34 %).

Vastaajat ottivat kantaa myös kesän 2023 kohuun rasismista. Enemmistö suomalaisista kokee, että viimeaikainen keskustelu rasismista on ollut tarpeellista (61 %). Vajaa kolmannes tyrmää rasismikeskustelun tarpeellisuuden (31 %). Valtaosa oppositiopuolueiden, SDP:n, vasemmistoliiton ja vihreiden, kannattajista tuntee keskustelun olleen tarpeen. Etenkin perussuomalaisten tukijat kokevat näytelmän olleen hyödytön.

Samaan hengenvetoon joka toinen on sitä mieltä, että Suomessa on liian kanssa vouhotettu rasismista ja synnytetty tarpeetonta hysteriaa (50 %). Enemmän kuin kaksi viidestä torjuu väitteen tarpeettoman vimman levittämisestä (44 %). Tuloksista käy ilmi, että yli neljännes rasismikeskustelua tarpeellisenä pitävistä kokee asiasta kuitenkin kiivailuun liian kanssa. Kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajista valtaosa arvioi, että maassamme on asiasta synnytetty turhaa joukkohysteriaa. Vihreiden ja vasemmistoliiton tukijat edustavat suhtautumisen toista ääripäätä.

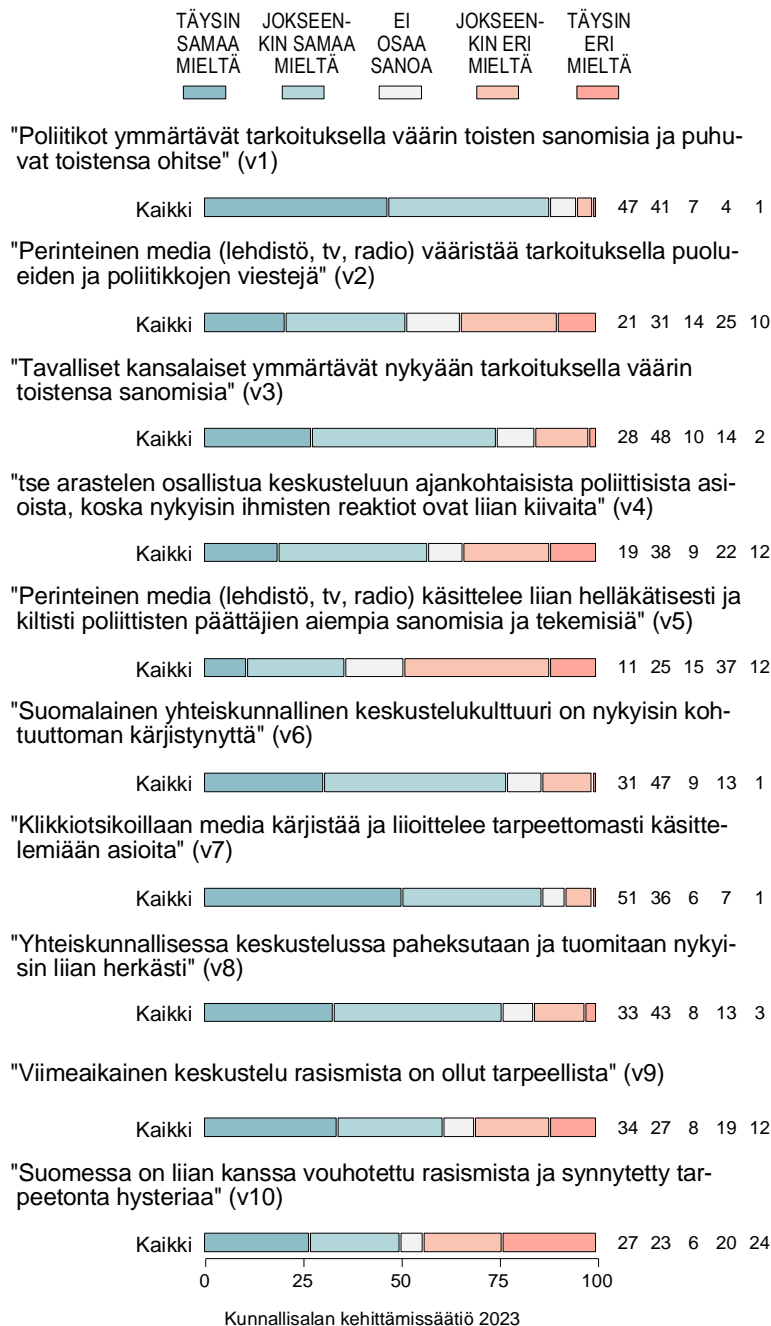
### **Tutkimuksen toteutus**

Moniosaisessa kysymyssarjassa vastaajien tuli kertoa, miten he suhtautuvat nykyiseen poliittiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä viestintään. Vastaajille esitettiin kaikkiaan kymmenen aihetta sivuavaa väittämää.

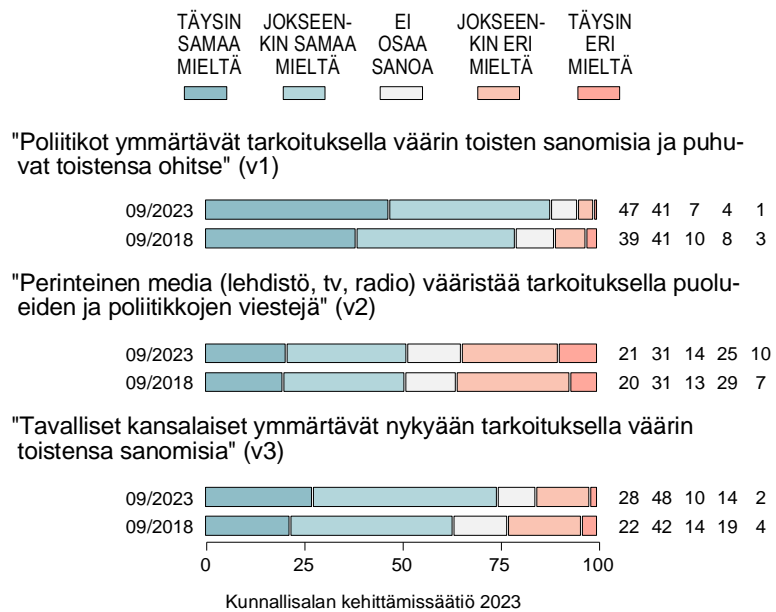
KAKS - Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 16.-20.9.2023. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.013. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

**Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400570087, antti.mykkanen@kaks.fi , 0400-570087.**

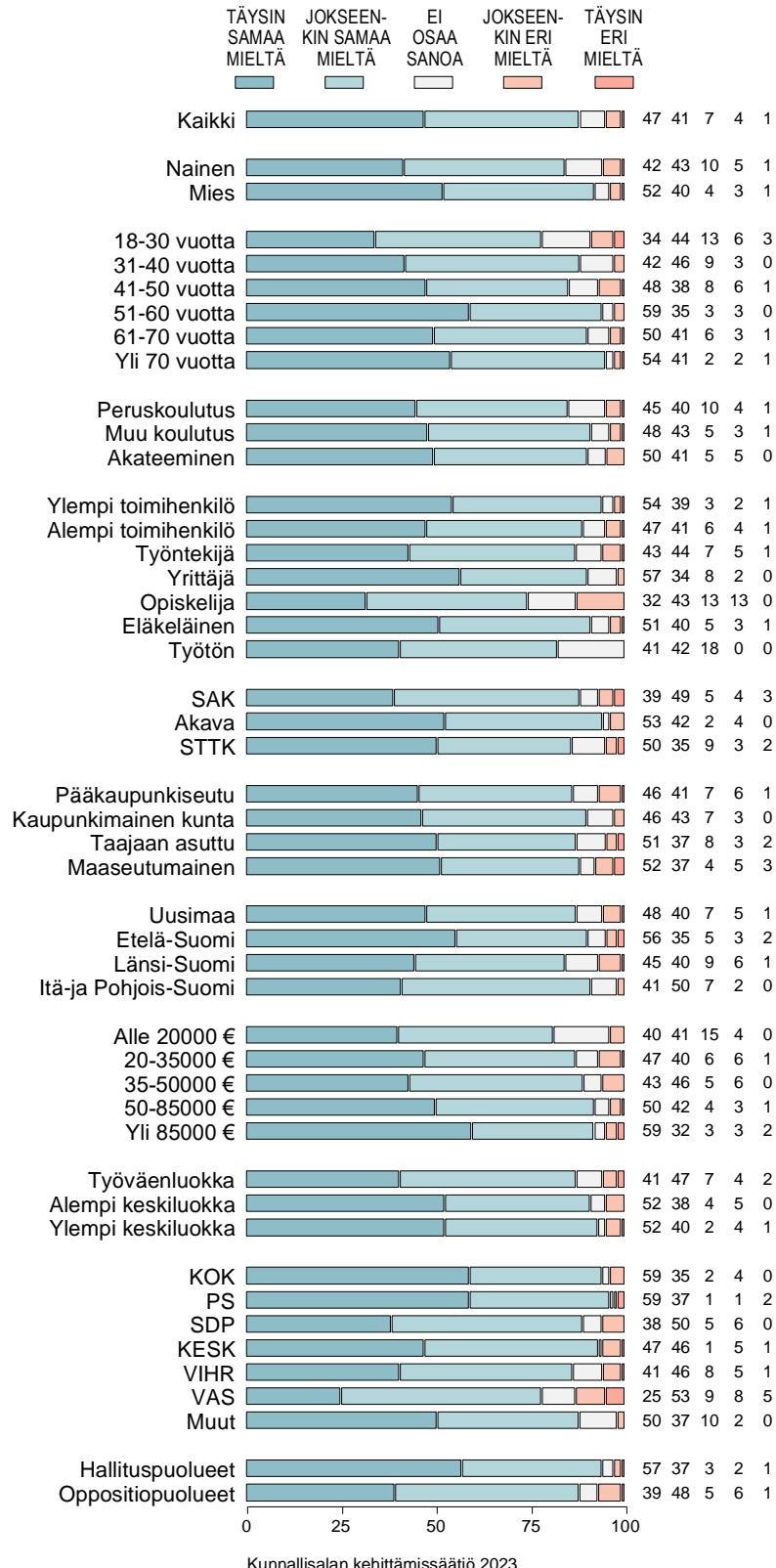
Kuvio 6. SUHTAUTUMINEN POLIITTIS-YHTEISKUNNALLISTA VIESTINTÄÄ JA KESKUSTELUA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).



Kuvio 6t. SUHTAUTUMINEN POLIITTIS-YHTEISKUNNALLISTA VIESTINTÄÄ JA KESKUSTELUA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN SYKSYLLÄ 2018 JA SYKSYLLÄ 2023 (%).

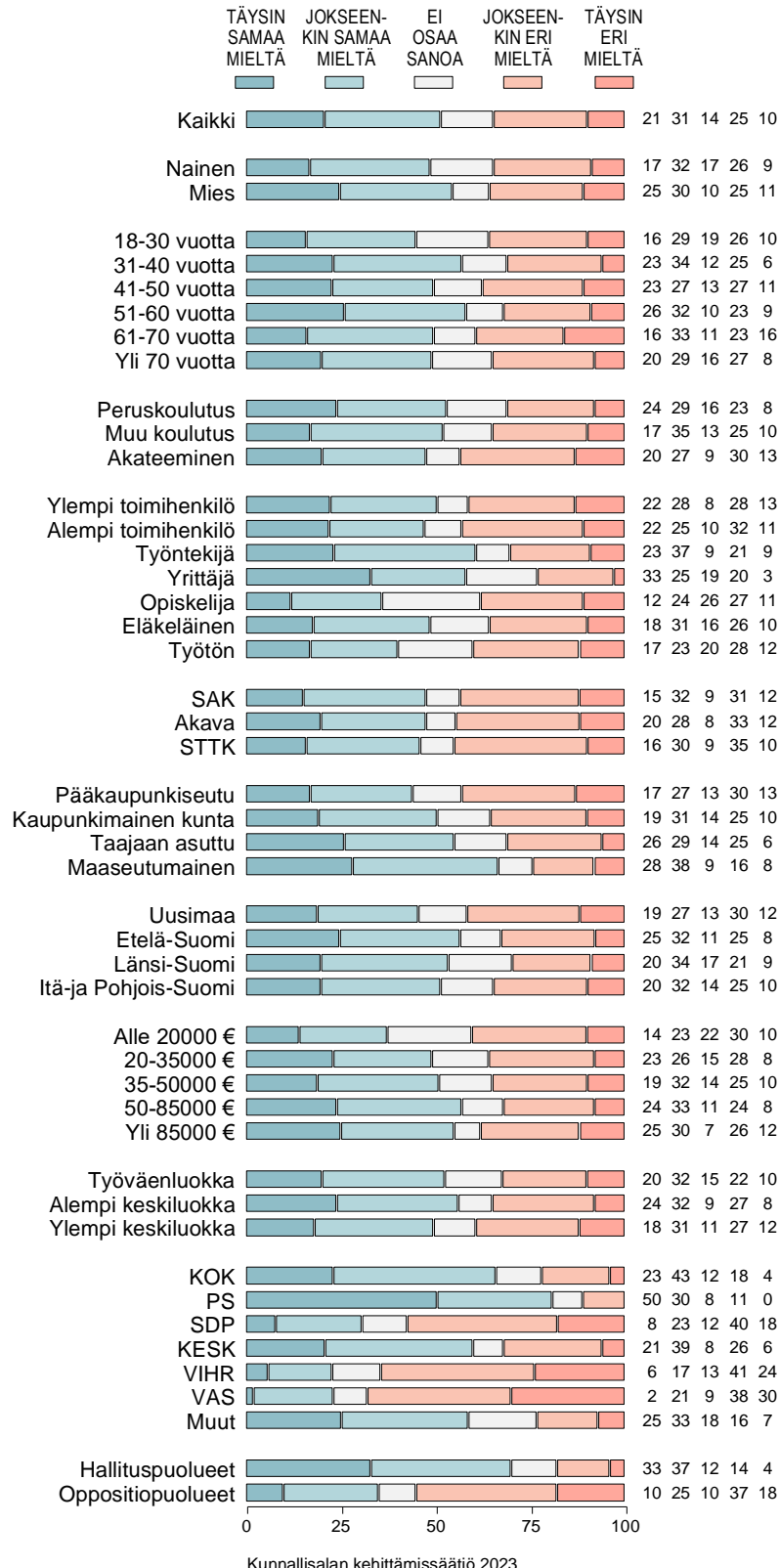


Kuvio 6-1. "Poliitikot ymmärtävät tarkoituksella väärin toisten sanomisia ja puhuvat toistensa ohitse" (%).



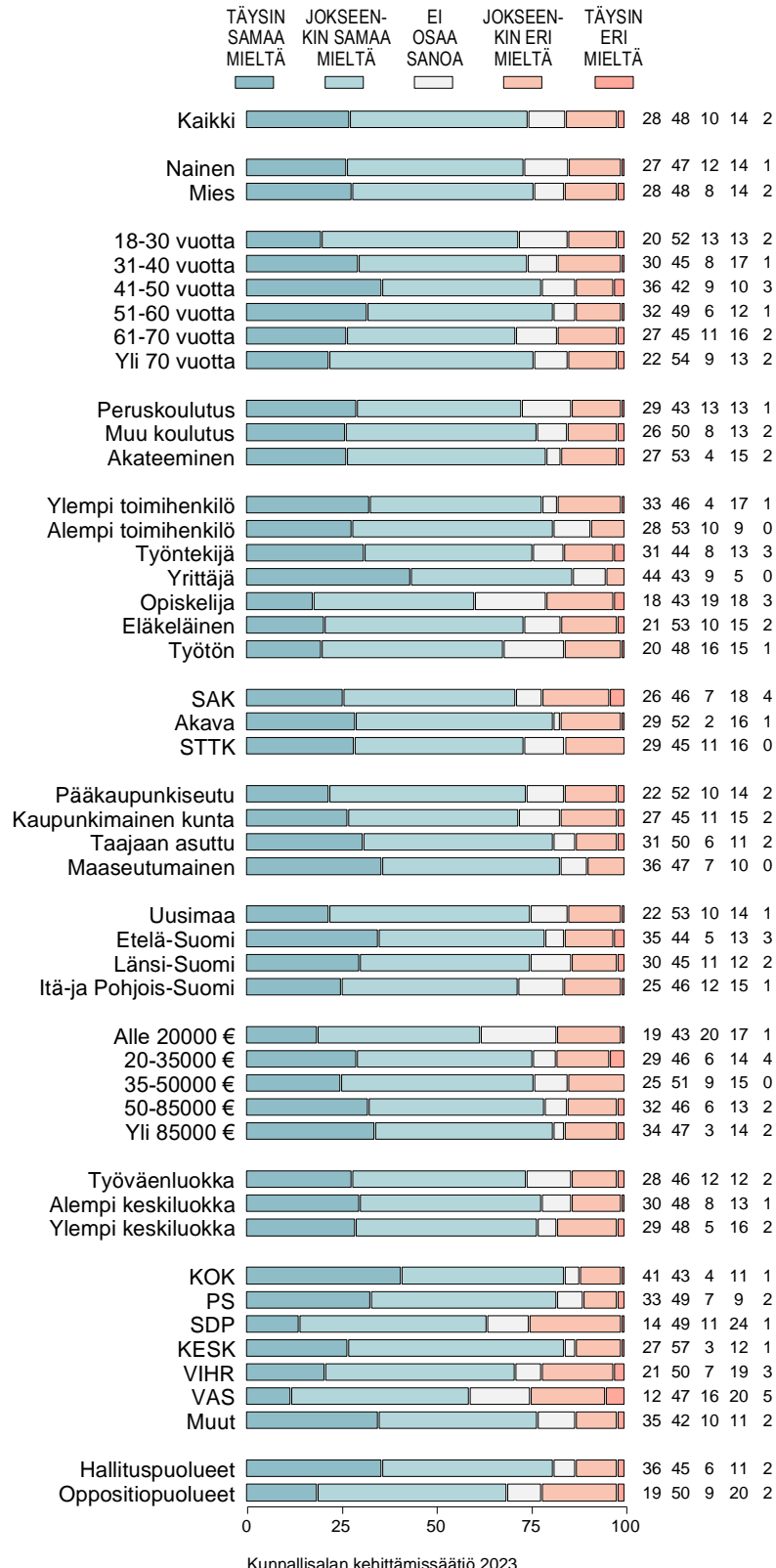
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 6-2. "Perinteinen media (lehdistö, tv, radio) väärinää tarkoituksella puolueiden ja poliitikkojen viestejä" (%).



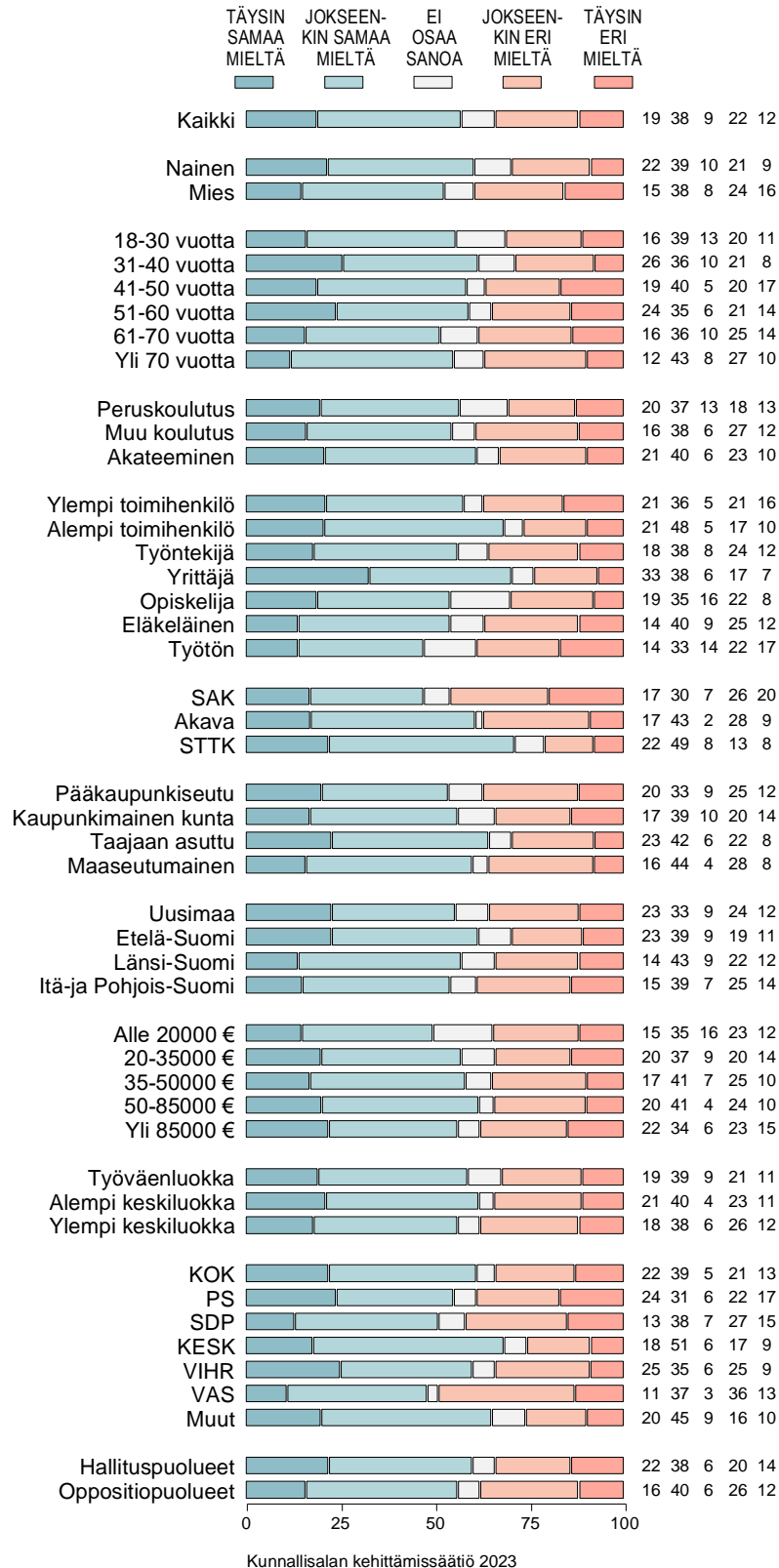
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 6-3. "Tavalliset kansalaiset ymmärtävät nykyään tarkoituksella väärin toistensa sanomisia" (%).



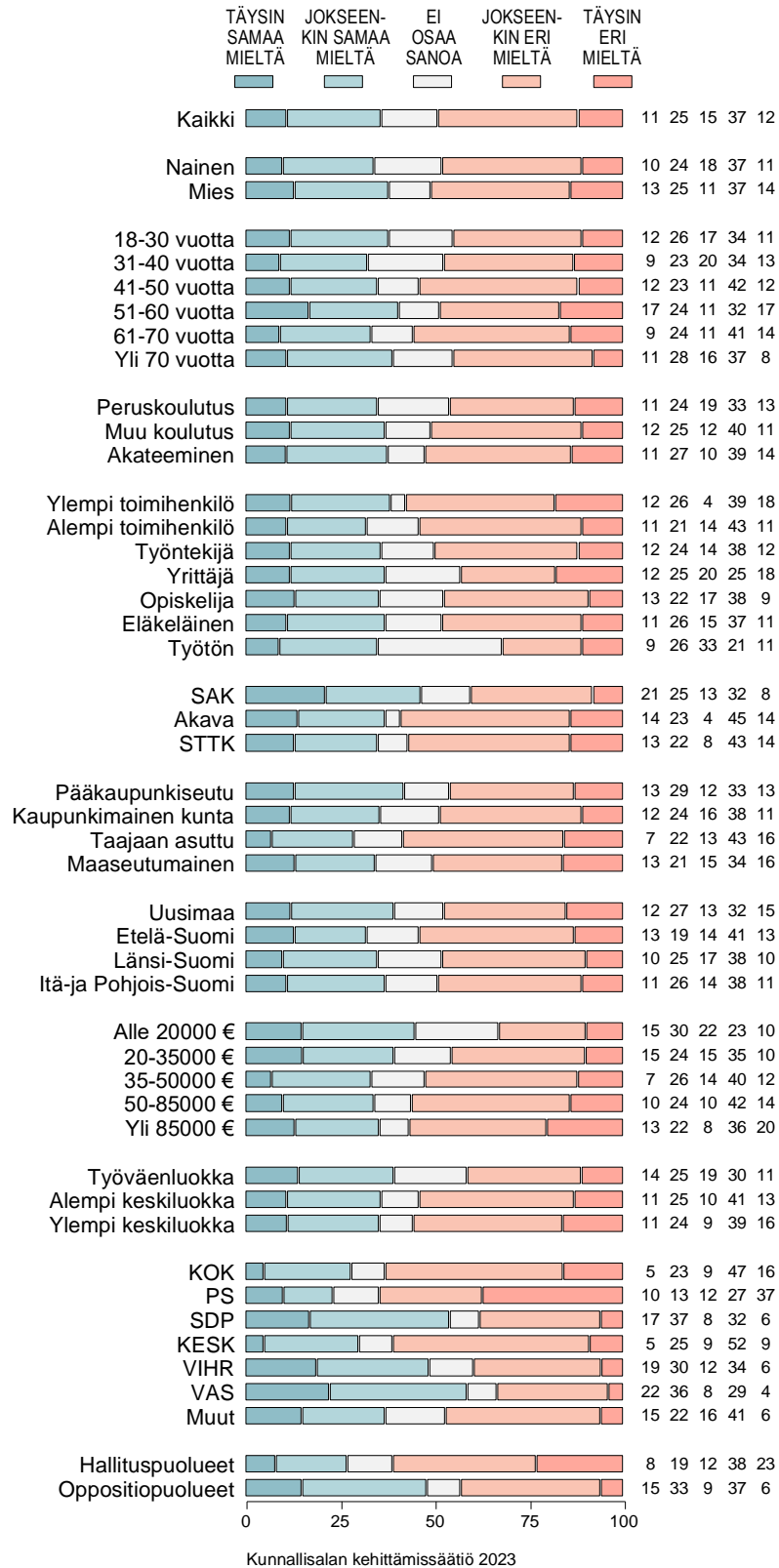
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 6-4. "Itse arastelen osallistua keskusteluun ajankohtaisista poliittisista asioista, koska nykyisin ihmisten reaktiot ovat liian kiivaita" (%).

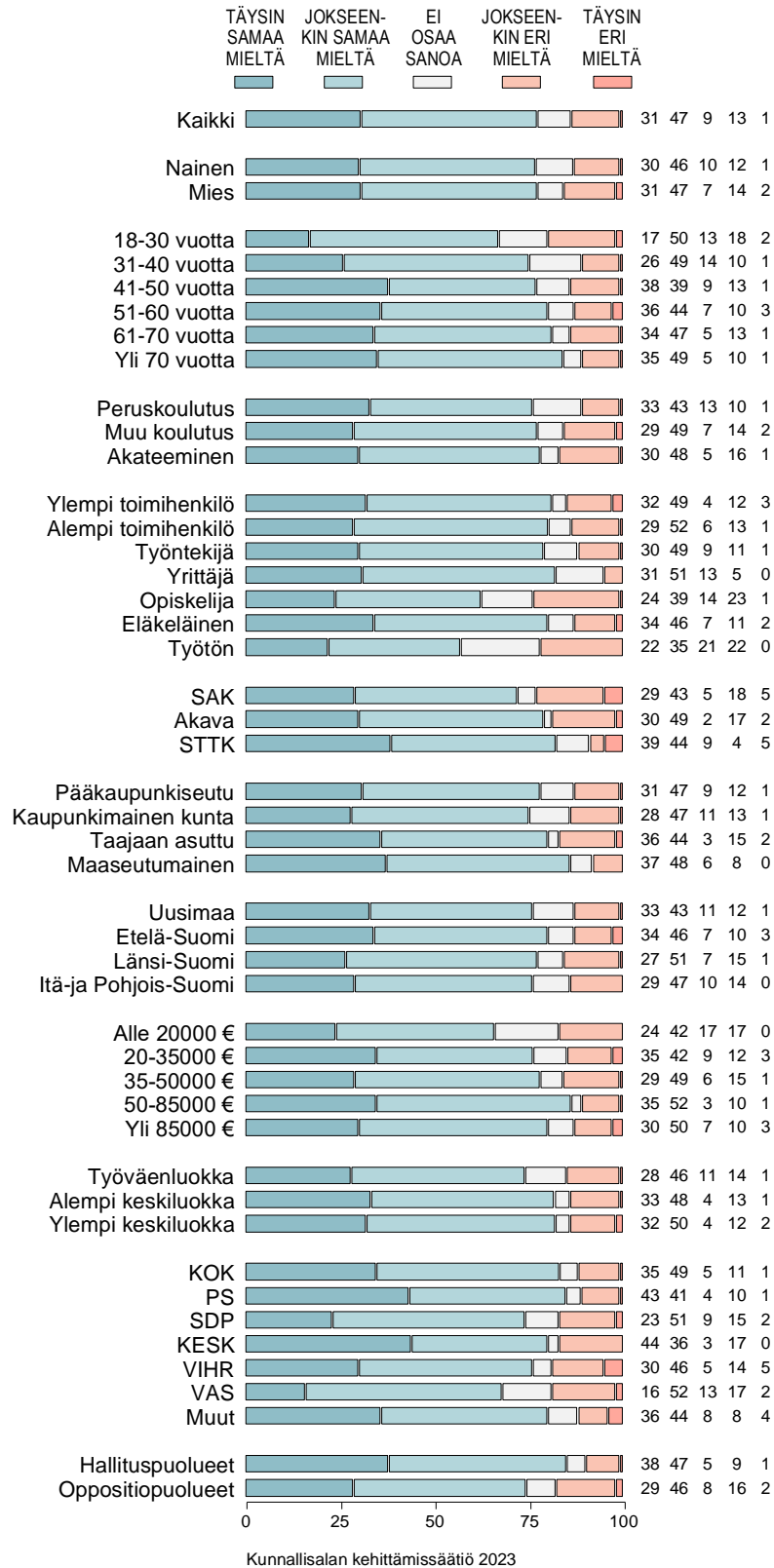




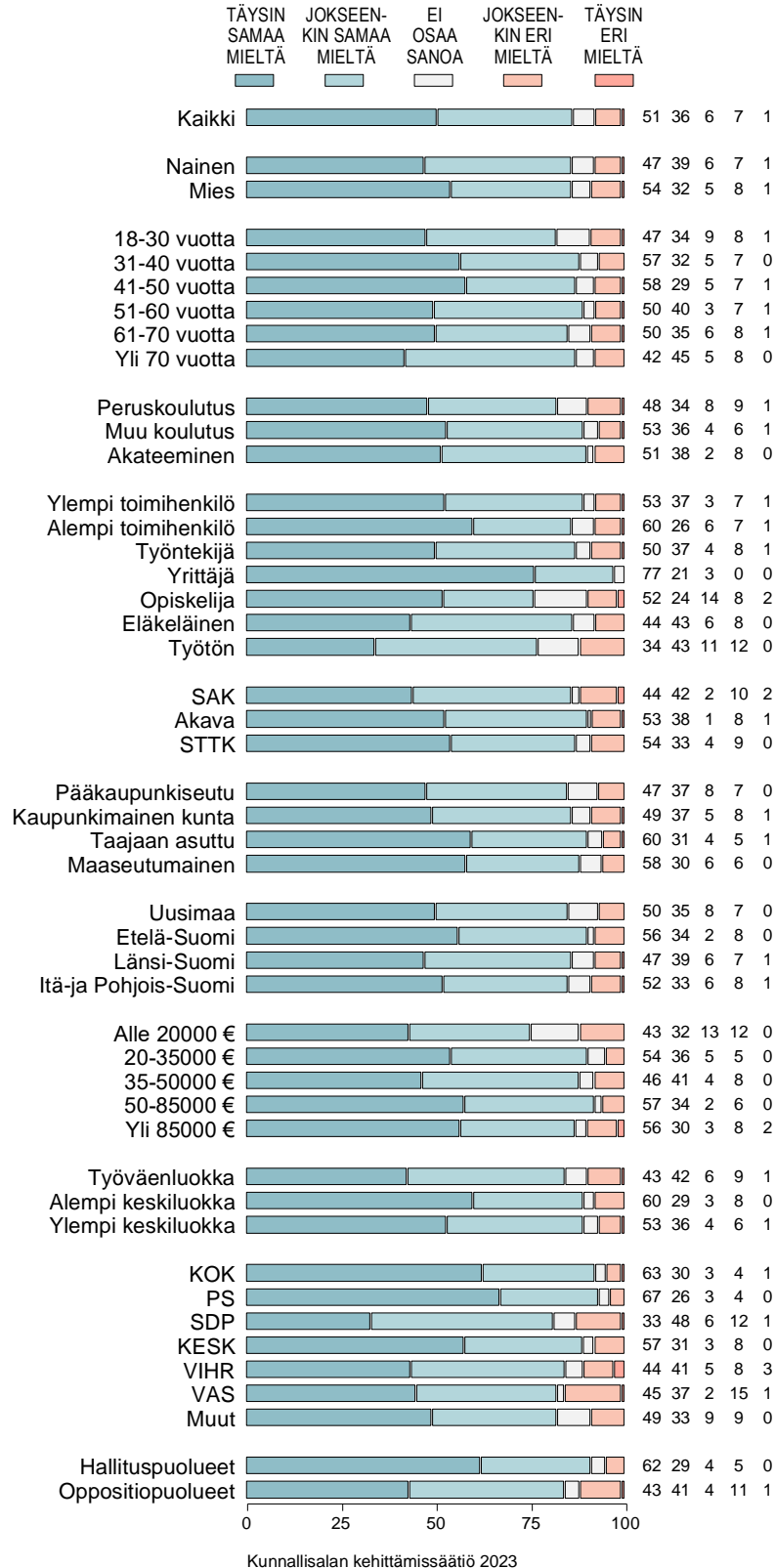
Kuvio 6-5. "Perinteinen media (lehdistö, tv, radio) käsittelee liian helläkätisesti ja kiltisti poliittisten päättäjien aiempia sanomisia ja tekemisiä" (%).



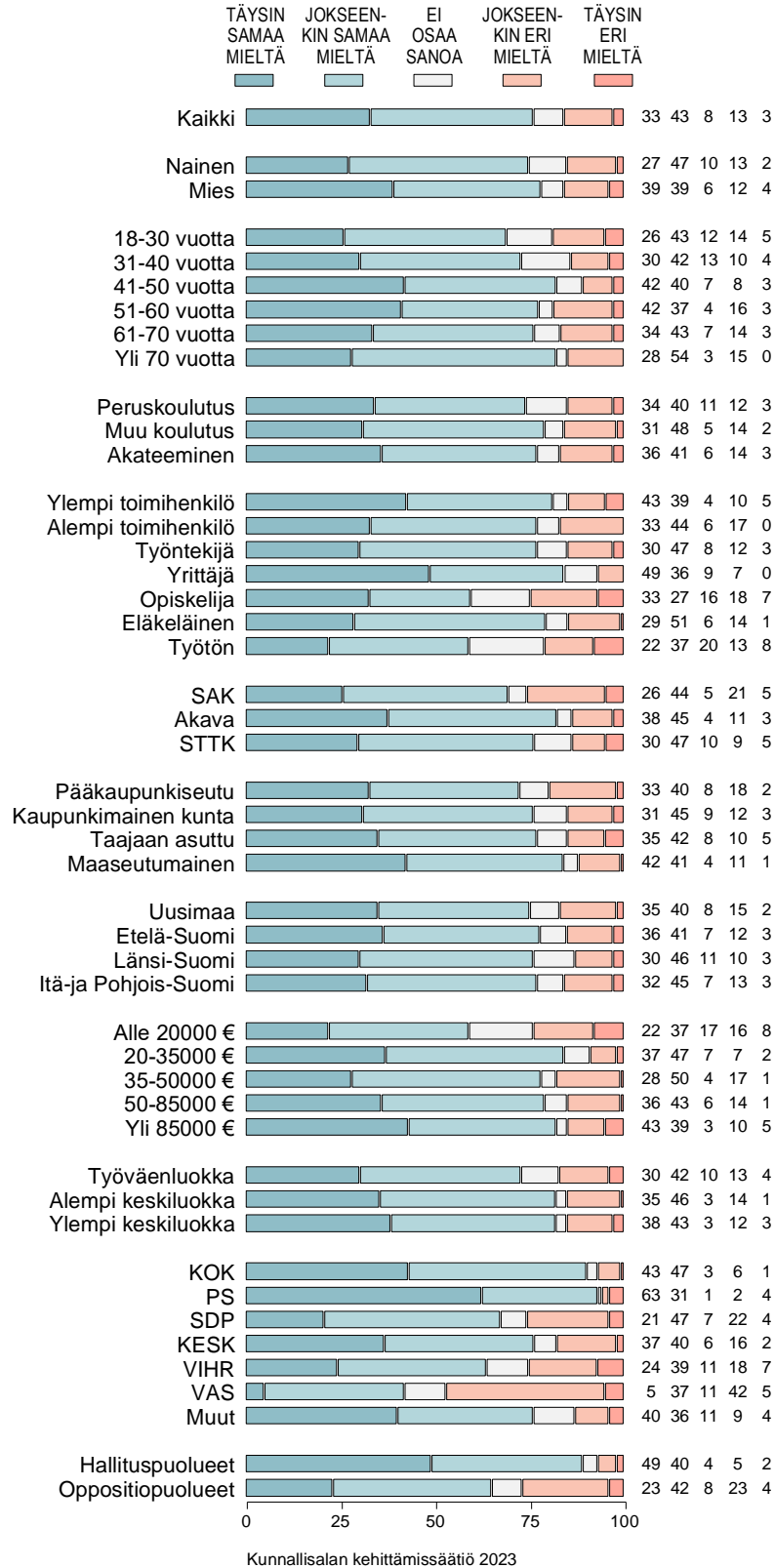
Kuvio 6-6. "Suomalainen yhteiskunnallinen keskustelukulttuuri on nykyisin kohtuuttoman kärjistynyttä" (%).



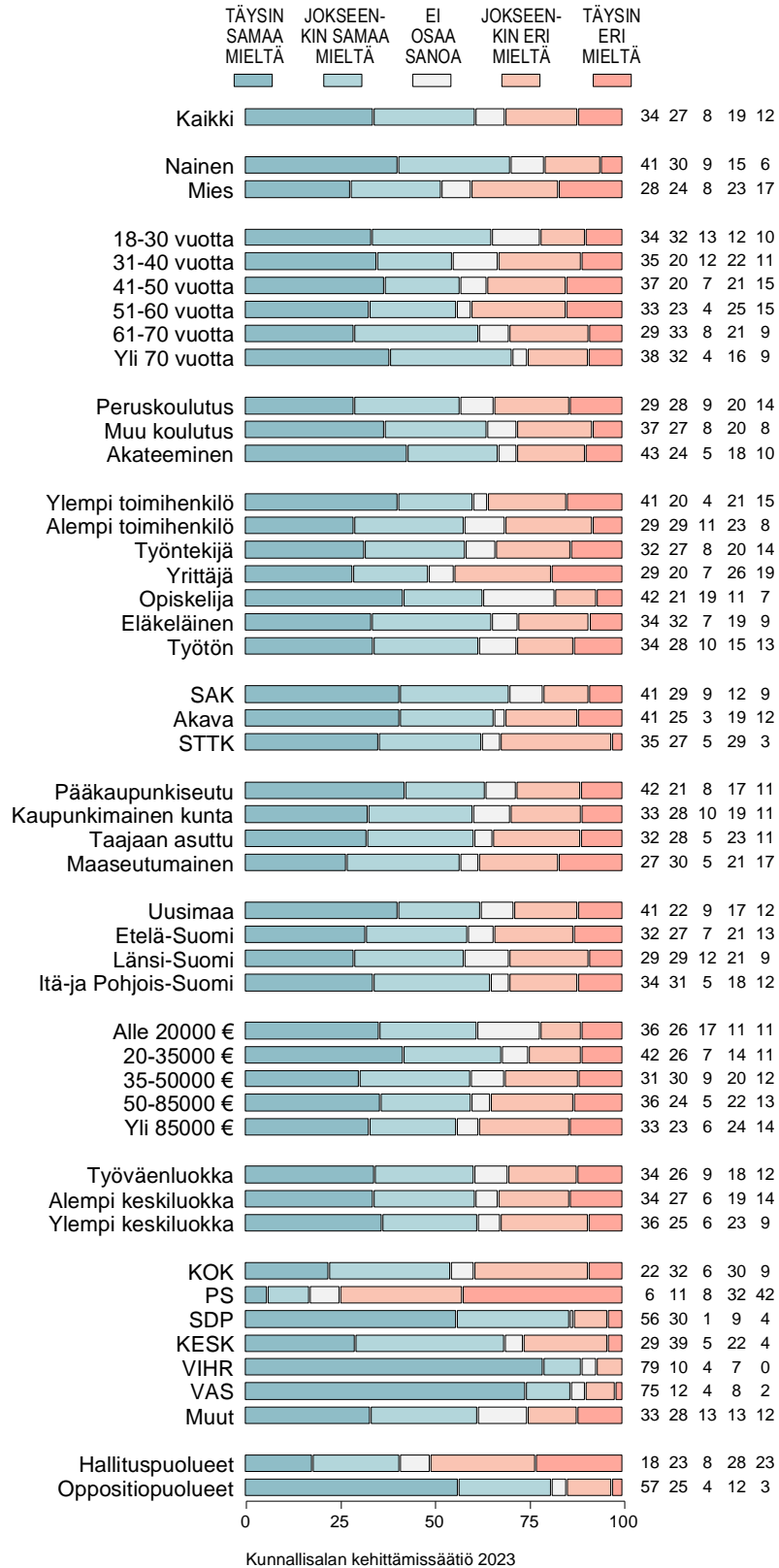
Kuvio 6-7. "Klikkiotsikoillaan media kärjistää ja liioittelee tarpeettomasti käsittelemiään asioita" (%).



Kuvio 6-8. "Yhteiskunnallisessa keskustelussa paheksutaan ja tuomitaan nykyisin liian herkästi" (%).



Kuvio 6-9. "Viimeaikainen keskustelu rasismista on ollut tarpeellista" (%).



Kuvio 6-10. "Suomessa on liian kanssa vouhotettu rasismista ja synnety tarpeetonta hysteriaa" (%).

